

BÁCSKAI HÍRLAP

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI LAP.

Előfizetési árak:
Egy évre . . . . . 6 frt — kr.
Fél évre . . . . . 3 frt — kr.
Negyed évre . . . . . 1 frt 50 kr.
Egyes szám ára 4 kr.
Hétfői szám 2 kr.

Nyitási soronként 20 krajczár.
Szerkesztőség:

Kossuth-utca Vojnich-palotában

Megjelenik minden hétfőn délben, szerdán, pénteken és vasárnap reggel.

Társzerkesztő:
Dr. BLAU GÉZA

Felolvasó szerkesztő:
Dr. CSILLAG KÁROLY

Főmunkatárs:
Dr. RÉVÉSZ ERNŐ

Hirdetési díjak:

a 16 részre felosztott oldalon
egy hely — a 30 kr. hincsfári bé-
lyegilletékek együvé — 1 frt.
1/2 vagy egész évi hirdetések-
nél árkedvezmény.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Kiadóhivatal:

Kossuth-utca Vojnich-palotában

„Szár az ágon hallgató ajakkal Meddig ültök csüggedt madarak?”

Olyan csendesek vagytok, mintha nem is madarak volnátok, hanem halak, amelyeknek akkor sincs hangjuk mikor a kegyetlen szakácsnő eleven testükről nyuzza le a pikkelyeket.

Szegény kis madárkánk, de elhallgattatok!

Valamikor pedig szépen csicseregtek, mindenik a maga módja és a maga hangja szerint.

Csicseregtek, daloltatok ennek a városnak a boldogságáról. Kritizáltatok a közügyek vezetésének rendszerét, a hatóságot, a megyét és semmivel sem voltatok meglegedve. Rátámadtatok a közveszélyes vércsére, amely felfalással fenyegetett benneteket, összeszövetkeztek a károgó varjusereg ellen, hadat üzentek a rablótermesztői kányának, kontrollóztok a szarkát, nehogy egy-egy fényes értékdarabot ellopjon.

És most olyan egyszerre elhallgattatok, mintha a madárdal után adót kellene fizetni, mintha torkotokba forró szurkot öntöttek volna.

Pedig mennyi jeles tehetség van köztetek! Ott van a tekintélyes tűzok, amely már terjedelménél fogva is tudott imponálni, igaz, hogy a hangja

nem valami kiváló, de népszerűségére tett szert és elbirta a legerősebb és legváltozatosabb feliratu zászlót is.

Hiába, hiába. Jött az ólmos eső, ráfagyott a szárnyaidra és most nagyon de nagyon gátolva vagy a röptülésben. A legügyetlenebb vadász is lelőhetne. De hát nem bánt senki, mert te a tűzokok mintaképe vagy.

A haragos pulyka is engedett már a haragiából és ő, akit azelőtt a legcsekélyebb füttyszó is végtelen haragra tudott lobbantani, most a mérsékletből tart szabad előadásokat.

A páva is elhallgatott. Igaz, hogy a hangja soha se volt szép, de ékes tollaival tudott imponálni s ha volt egy kis mozgalom, legalább a tollát merte mutogatni.

Egy pár golya is jár köztetek, azok is nagyon csendesek. Pedig már kezdetek is kelepelni egy jobb jövőről és titokban már meg is alapították a golyabirodalmat, de hát abban hagyták és most a birodalom-alapítás helyett csendes szórakozásra adták fejüket, fogdossák a kisebb nagyobb termetű békákat — ez pedig kellemes foglalkozás, nem jár semminemű felelősséggel — be sem verik a fejüket érte, nem kell összetűzni senkivel.

Városunk ügyei ayugton vannak ettől a madárseregtől, nem zavarják

fel a közügyek vizét, nem bántanak senkit és jutalmuk csak az, hogy őket sem bántja senki.

Szegény madárkánk, de elhallgattatok! Pedig hát ráferne egy kis elevenesség a mi közéletünk vizére.

Vagy nem tartoztok semminemű érdeklődéssel ennek a városnak?

Tartoztok, csak hogy vonakodtok a fizetéssel és mindig csak prolongáltatok a váltótokat — a közügy megfizeti a kamatokat értetek.

De mit csináltok akkor, ha a kölcsönt felmondja majd a hitelező?

Hogy a kánya vigye el a dolgozókat!

Előfizetőinknek.

Azon t. előfizetőinknek, akik a „Bácskai Hírlap”-ra jövő évi január 1-től legalább egy félévre előfizetnek, azt a kedvezményt adjuk, hogy a lapot addig is díjmentesen küldjük. A kiadóhivatal.

Különfélék.

— Királynék névnapja. Országszerte nagy ünnepélyességekkel ünnepelték felséges királynék névnapját. Minden legkisebb helységben is ünnepi istentiszteletet tartottak az országban a felséges asszony boldogságáért imád-

TÁRCZA.

Olcsó könyvek.

Irgykedve néztem a németet meg — ha hozzáfértem — a francziát és soha se jutott eszembe azt gondolni: mégis hunczta a — francia. A Bibliotheque Nationale 25 centimes füzeteiből kedve szerint olvashatja magát a francia közellátóvá: okulván a görög-római, a hazájából, az angol és a német classikusok írásain. Tizenkét krajczárért átlag kétszáz oldalt nyomtatnak teli a kedvéért.

A németek legolcsóbb könyveit nálunk is szelvényben-hosszában árulják.

Kesereg a jó szász atyafiság; mindazonáltal akkora a toleranciánk, hogy Szögedében mikor a hetedik osztályt járva Schillerrel tömtek jól rosszul a fejünket: iskolai czélra — jóformán hivatalosan — a lipcei Reclam-féle Universal Bibliothek kis narancsszin füzetei közül vétették meg velünk „Iphigenia auf Taurist.”

Magunk közt légyen mondva, Móczár Venedel, a kenyeres pajtásom, egy tőből metszett kecskeméti fiú, fejébe mindazonáltal semmi mód sem akaródzott belészivárogni a germán civilizáció és az esztendő végeig, valamig

csak a bizonyítványából meg nem látta, hogy szekundát kapott a németből, folyton zsörtölődött, hogy mért nem írta meg Schiller az ő Iphigeniáját magyarul. (A szekunda után — persze — még jobban). Akkor a hohenheimi szöke muzsafiak a szittyia idiómát szednek most magukba.

De hát ezt a dolgot el nem igazíthatom én. Kevésbé ismeretes nálunk felé, odakint eléggé elterjedett a „Meyers Volksbücher” czimezetű ugyancsak lipcei vállalat. Olyan olcsó ez is, hogy a Göthe Fausztjának mindkét részét 30 krajczárért adja közre.

Vagyis: a német kanászoknak is módjában áll azoközben, amig a csürhe a makkon delektálja magát, a Fauston épülni. (Megcselekszik-e valósággal azonban: én felőle jót nem állok.)

Minálunk Heckenast Gusztáv próbált jobb könyveket közreadni néhány évtizede a „Vasárnapi Könyvtárban.” A pirossal kisujtásozott füzetek jobbadán a nép és a fiatalság részére voltak szánva és nem voltak tulságosan jutányosak. Ujabbán a Franklin Társulat propagálja ezt a vállalatot, amely megöcsült.

Ugyancsak a Franklin Társulat kiadásában jelen mely a Gyulai Pál „Olcsó könyvtára,” amely nem is drága; de nem versenyezhet

arra nézve a külföldi emü vállalatokkal.

Győrött Grósz Gusztávnak van ilyenfajta vállalkozása. A neve nem jut hamarjában eszembe. Potom tíz krajczár egy egy füzete ára s nincs is büne a kis könyvecskéknek más, mint, hogy a szerkesztő (alighanem Ferenczy) helytel közel olyan művet is közread, emelynek drágább kiadásban nem lenne kelete.

Sokat várunk a Lampel Róbert (Wodianer F. és fia) budapesti könyvtár kiadásában most megindult „Magyar Könyvtár”-tól, melynek első tíz füzete felszik az asztalunkon. Kéthárom krajczárral drágább ugyan a vállalat, mint a német Reclam-féle; de ez szóba se kerül a tetszetős, tiszta nyomású könyvecskékért.

Hogy pedig a közre adandó művek jól meglesznek választva, arról biztosít a szerkesztőnek, Radó Antalnak, jól ismert izlése.

A vállalat prospektusa a következő:

A „Magyar Könyvtár” czélja az, hogy a magyar és külföldi irodalom legkiválóbb termékeit oly olcsó áron hozza forgalomba, hogy azokat a legszerényebb viszonyok közt élők is megszerezhessék. Mindamelltt, hogy a legjobb minőségű famentes papíron a legtisztább nyomást nyújtja, a „Magyar Könyvtár” egy-egy füzetének ára mégis csak 30 fillér (15 krajczár).

kozna. Városunkban is megünnepelték a nagy napot és a Szt. Teréz templomban fényes istentisztelet lett megtartva, amely alkalommal a templomi zenekar a legszöbb sikerrel működött közre. A fényes istentiszteleten jelen volt óriási közönség soraiban láthatók voltak a testületek és a hatóságok kik forró imával esedeztek a királyok királyához, hogy hazánk örangyalát, a legnépszerűbb magyar királynét tartsa meg mindannyiunk és hazánk boldogítására.

— „Országos Hírlap“. Ilyen cízzel indult meg a mai napon Budapesten Mikszáth Kálmán és Lipcsey Ádám szerkesztése alatt egy új politikai napilap. Az igen szép kiállításban és jeles belső szerkesztéssel megjelenő lap fényes jövőnek néz elébe.

— **Hegyi Aranka Szabadkán.** Kedves vendége van városunknak. Hegyi Aranka tegnap óta itt tarozkodik két kis lányánál.

— **Lapunk új munkatársa.** Lapunk mai számának megjelenésével köszöntött be a „Bácskai Hírlap“-nál új belmunkatársunk Szilágyi Lajos. Új munkatársunk, aki Budapestről jött és Zomborban több éven keresztül mint hírlapíró részint mint fővárosi levelező működött és megyénk belső életét is jól ismeri minthogy a Bácskai Hírlap a megyei érdekeknek is szószólója kíván lenni; e részt szintén jó szolgálatokat fog tehetni.

— **Meghívás.** A szabadkai közs. főgymnasiumi szegény tanulókat segélyző egyesület f. évi november hó 28 án délelőtt 10 órakor, a főgymnasiumi épület V-ik osztályu tantermében rendes évi közgyűlést tart, melyre az egyesület tagjait tisztelettel meghívja, Szabadkán, 1897. november 17-én, Pertich Mihály egyesületi elnök.

— **Vida Etelkát,** ki a e szinpadot pár év előtt elhagyva Dr. Pataj Sándor zombori ügyvédhez ment férjhez, mint halljuk előnyös szerződési feltételekkel kínálta meg Makó szegedi szinigazgató, kinek primadonnája Réthy Laura Kolozsvárra szerződött. Vida Etelkának 500 frtos havi fizetést ajánlott fel Makó s ha — mint hallottuk, — a szerződés megkötötték, virágszármagtól kezdve gyönyörködhetik Szeged közönsége Vida Etelka primadonna nem mindennapi hangjában.

— **A m. kir. vallás és közokt. ügy miniszteriumtól** visszaérkezett Dr. Patek Jenő és társainak panasa az állítólag sérelmes hitközségi adó kivétel ellen. A miniszterium felülvizsgálta az ügyet és indokainál fogva helybenhagyta Szabadka város tanácsának határozatát, mely a panaszt alapelkülőnek declarálta.

— **A zombori felsővárosi ovoda** f. é. december 8-ára nagyszabásu bált illetve táncmulatságot tervez. A nagyszámu rendezőség már hathatósan működik a bál sikere érdekében. A tiszta jövedelem az ovodáé lesz.

— **Eugen-sorsjegyek.** Zentán felállítandó szobor javára a kormány nyilvános sorsjátékot engedélyezett, a melynek sorsjegyei most kerülnek kibocsátásra. Egy-egy sorsjegy ára egy korona és a főnyeremény hetvenötezer korona.

— **Kunhegyi társulata.** Zombori leveleznok írja, hogy Kunhegyi Miklós f. hó 20-án kezd el színtársulatával az előadásokat. Kunhegyi most Bajáról jön, hol nem valami nagy sikert aratott, mivel az idei társulata gyengébb a tavalyinál.

— **A meggyógyult öngyilkos.** Megirtuk a napokban Dózsa János öngyilkossági kísérletét. Ma már teljesen kigyógyulva hagyta el a Mária Valeria kórházat.

— **Az országos orvosszövetség.** Az orvosok már hosszabb idő óta óhajtottak valamely országos egyesületet alkotni. Ezen szövetség végre megválasztotta az elnökségét és igazgató tanácsát. Az igazgató tanács állandó összekötést fog fenntartani az egyes fiók szervezetek közt s felmerülő indítványok, tervezetek közlésével alkalmat fog adni a függő kérdések lehetőleg általános megvitatására. Ezen célra szolgál továbbá az évenként előre meghatározandó helyen tartandó általános kongresszus, amelyen az összes fiókszövetségek tagjainak alkalma nyílik közös tárgyalásra, sőt tervben van ezen feladatra szolgáló folyóirat alapítása is. Az igazgató tanács legelső sorban a segélyző és nyugdíj alapját óhajta megvenni. E mellett az orvosok erkölcsi és anyagi helyzetének javítására célzó indítványok fognak tárgyra kerülni. A fiók szövetségek legközelebb megalakulnak.

Rossz meglepetés. Dózsai Lajosné igen meglepte, midőn egy izben hazatérve lakását feltörve, szekrényét pedig a benne volt 15 ft 80 kr. nélkül találta. Kiderült azonban hamar a titokzatos látogató kiléte Godovics Ferenc személyében, a ki f. hó 19-én a törvényszék előtt beismerte, hogy a 15 ft 80 krt 5 vette ki Dózsainé szekrényéből, de a lakás feltörését, — mint jelleméhez nem férhető dolgot — kereken tagadta. A törvényszék mégis minősített lopásért 2 évi fegyházra ítélte s az itélet már jogerős is lett.

— **Pályázat az orvosi állásokra.** Zombor szab. kir. város törvényhatósági bizottsága elhalálozás folytán üresedésbe jött és 800 ft évi fizetéssel javadalmazott városi tisztu főorvosi, továbbá az ujonnan rendszeresített és 700 ft évi fizetéssel javadalmazott kórházi kerületi orvosi és az állások betöltése folytán esetleg megürülő s 600 ft évi fizetéssel javadalmazott kerületi orvosi állásra pályázatot hirdet. Felhívja a városi tanács az ezen állások valamelyikét elnyerni óhajtókat, miszerint az 1883. évi II. t. c.-ben előírt képeségüket igazoló pályázati kérvényeiket folyó évi november hó 18-ig dr. Vojnits István főispánhoz terjesszék be.

— **A városi nyomdász munkák ajánlati versenye.** A város hatósága részére szükséges nyomdász munkák szállítására 1897. évi november hó 29-ik napján d. e. 10 órakor, a városi tanács gazdasági ügyosztályában, zárt ajánlati írásbeli versenytárgyalás fog tartatni. A vállalat vállalkozóra nézve a leutés napjával kezdődik, a városra nézve jogkötelező azonban a közgyűlés jóváhagyása után leend. Az írásbeli ajánlatokhoz 200 ft készpénz, esetleg ovadékképes takaréknak betétkönyvecske vagy értékpapír csatolandó.

— **Jubileum.** Brauner Adolf zombori néptanító az idén ünnepli tanítószkodásának 25-ik évfordulóját. Volt tanítványai, kik között igen sok már meglett, derék uri ember, sőt kik között ma már nagyhírű embereket találunk, nagyon szépen szándékoznak megülni az évfordulót, melynek ünnepléséhez az egész város is örömmel járul hozzá. Az előljáróság mint hírlík, deputációt fog Brauner üdvözlételre küldeni.

— **Árverés.** Szabadka szab. kir. város tanács a város tulajdonát képező „Palics“ fürdő-intézethez tartozó kis kocsmát a hozzátartozó mellék épületekkel f. évi november hó 27-én d. e. 10 órakor a gazdasági ügyosztály hivatalos helyiségében, az 1898 év folyamára terjedő egy évi idő tartamra, nyilvános szóbeli és zárt ajánlati írásbeli versenytárgyalás útján haszonbérbe fogja adni. Az árverési feltételek az árverés megkezdése előtt f. é. fognak olvastatni addig naponként a hivatalos órákon belül a hivatalos helyiségben megtekinthetők.

— **Halálozás.** F. hó 19-én éjjel Id. Vrabecz József hosszas betegeskedés után meghalt.

— **Gyanus egyén.** Legutóbbi számunkban megirtuk Králik lókereskedő (?) helybeli sorsát. Mint értesültünk a gyanus egyén egy nagyobb tolvajszövetség tagja és a bpesti rendőrség által a sok más a legutóbbi napokban elkövetett bűneset nyomára fog jutni.

— **Drága mulatság.** Nagy riadalom volt f. hó 19-én a szeged-szabadkai 6 órai vonat utazóközönsége között. Röske és Horgos közt hirtelen nyílt pályán a vonat egy rémeset fűtyentve megállt. Ijedt arcok tekintettek ki rémülten az ablakokon, sokan leugráltak, a vonatvezetők végig rohantak a vasut hosszában, keresni a megállás okát. Végre az egyik

S e füzetek nemcsak kiváló régibb íróink műveinek gondos új kiadásait fogják tartalmazni, nemcsak a külföldi irodalom remekeinek nagyobbára egyenesen vállalatunk számára készített jeles fordításait fogják gyarapítani a magyar közönség könyvtárait: hanem közölni fogják újabb magyar íróknak eredeti munkáit is, természetesen színtét javát annak, amit a mai magyar tudományos és szépirodalom termel. A »Magyar könyvtár« lehetőleg sokoldalú lesz; nagy gondot fog fordítani az iskola szükségleteire is, külön iskolai kiadásokat is nyújtva; a mellett törekedni fog, hogy a vállalat olyan legyen, hogy az olvasóközönség minden osztálya találjon benne a maga számára valót. Fel fogja ölelni a szépirodalom minden ágát; az elbeszéléseket, kisebb regényeket, színműveket, verseket; e mellett közöl az aesthetika, az irodalomtörténet, a nemzeti és világtörténet, a természettudományok körébe vágó munkákat is. E programm lelkiismeretes végrehajtása mellett remélhetjük, hogy vállalatunkat örömmel fogják látni az iskolában épugy mint minden magyar házban és hogy teljesen ki fogja szorítani a hasonló német vállalatokat, melyek fájdalom még ma is milliónyi példány-számban terjednek el Magyarországon.

A »Magyar Könyvtár«-ból legalább két szám

fog megjelenni havonként, tehát évenként legalább huszonnégy. E huszonnégy számra elő is lehet fizetni három forint 60 kr.-ral; ez összeg a kiadóhivatalhoz küldendő, mely a füzeteket ez esetben bérmenten küldi meg az előfizetőknek. De minden füzet egyenként is kapható úgy a kiadó-czégnél, valamint minden könyvkereskedés útján.

Az első tíz füzet a következők:

I. »Katoná,« Bánk bán. Bevezetéssel ellátta Beöthy Zsolt.

II. »Guy de Maupassant,« Elbeszélések, ford. Tóth Béla.

III. »Berszenyi,« Válogatott ódái. Életrajzi bevezetéssel.

IV. »Coppée,« A kovácsok sztrájkja és egyéb elbeszélő költemények. Ford. Radó Antal.

V. »Kisfaludy K.,« A kérők. Bevezetéssel ellátta Beöthy Zsolt.

VI. »Sipulusz,« Humoros tárcák.

VII. »De Amicis,« A bor. Ford. Tóth Béla.

VIII. »Zrínyi,« Szigeti veszedelem.

IX. »Du Maurier-Potter,« Trilby, színmű. Ford. Fái Béla.

X. »Csokonai,« Dorottya.

Látni való, hogy ennek a bornak nem kell cégér.

R. E.

hármadosztályú kupéban rábukkantak egytőlásáért. (A közös bizottság javaslatával.) báránybőrös mellényű bosnyák atyafira a jókedvű mosolylyal csóválva fejét állt a megfordított vészfék előtt. Arra a kérdésre, hogy no hát mi a baj, azt felelte, hogy semmi baj sincs csak azt akarta látni, hogy igaz-e, hogy ő meg tud egy egész vonatot állítani. De bezeg savanyu arcczal hallotta azt, hogy neki most 50 frt büntetést kell fizetni. De hát »muszájt«, S így az utasok megkönnyebbült lélekkel, a bosnyák atyafi pedig megkönnyebbült társával ültek fel a vonatra, mely pár percnyi késedelemmel rohogott be a szabadkai pályaudvarra.

— **Karácsonyi ajándékok** megérkeztek és nagy várusztékan kaphatók az „Első szabadkai árcsarnokban”, az aranyművesek sorában, hol nagy ajándék kiállítás is állítatott fel. Megtekinthető egész nap.

— **Meghívás.** A szegedi kereskedelmi és iparkamarának 1897. évi november hó 22-én (hétfőn) d. u. 4 és fél órákor székházának termében tartandó ülésére. Szegeden, 1897. évi november hó 15-én. Az elnökség. Tárgyszorozat. 1. A jegyzőkönyv hitelesítésére két tag kiküldése. 2. Elnöki jelentések. 3. Titkári jelentés az iroda tevékenységéről. 4. Interpellációk és indítványok. 5. A kereskedelemügyi miniszter ur, 39149 számú leirata arról, hogy a kamara a kartellek korlátozása ügyében kimerítő véleményes jelentést tegyen. (A közös bizottság javaslatával.) 6. A kereskedelemügyi miniszter ur 47406 számú leirata melylyel véleményes jelentéstételre megküldi Bács-Földvár községnek még egy hetivásár engedélyezését kérő folyamodását. (A kereskedelmi osztály javaslatával.) 7. A kereskedelemügyi miniszter ur 60385 számú leirata, melylyel véleményes jelentésre megküldi a törvényjavaslat tervezetét, az 1884. évi XVII. t. cikk 50 §-ában a megrendelések gyűjtésére vonatkozó intézkedése módosításáról. (A közös bizottság javaslatával.) 8. A kereskedelemügyi miniszter ur 60438 számú leirata a Torza község által kért hetivásár engedélyezése ügyében. A kereskedelmi osztály javaslatával. 9. A kereskedelemügyi miniszter ur 64895 számú leirata, melylyel véleményes jelentésre megküldi Zombor város közönsége által az ásvány és gyártott vizek fogyasztási illeték szedésére alkotott szabályrendeletet. A kereskedelmi osztály javaslatával. 10. A honvédelmi miniszter ur 51070 számú leirata a honvédelmi lábbeli szállítási vállalat felosztásáról. 11. Az elnökség előterjesztése a kerület 1896-ik évi közgazdasági viszonyairól szóló „Évi jelentés” közzétételéről. 12. A kamara 1898. évi költségvetése. A közös bizottság javaslatával. 13. Az 1896. évi magyar országos kereskedelmi kongresszus végrehajtó bizottságának átirata az 1898. évi szegedi kongresszus ügyében. Az elnökség javaslatával. 14. A brassói kamara átirata, melylyel pártolás végett megküldi a 770 fokkal kisebb sűrűségű ásványolaj adómentes használatára vonatkozó rendelet módosítása ügyében tett előterjesztését. A kereskedelmi osztály javaslatával. 15. Bács-Bodrog megye alispánjának átirata a megyei hetivásár látogatási szabályrendelet módosítására vonatkozó vélemény közléseért. A közös bizottság javaslatával. 16. Szeged város tanácsának átirata a Wodianer alapítványból segélyezendő folyamodók kijelöléséért bizottsági javaslatlallal. 17. Több törvényhatósági ipartanács tagjainak megválasztása. 18. A délvédelmi földművelők gazdasági egyesületének gőzeke gyártás meghonosítása ügyében tett előterjesztése pár-

19. Az osztrák-magyar bank szegedi fiók intézetének átirata váltóbírálok ajánlásáért. (Bizottsági javaslatlallal.) 20. Az osztrák-magyar bank szabadkai fiókintézetének átirata váltóbírálok ajánlásáért. (Bizottsági javaslatlallal.) 21. A szegedi ipartestület átirata a kebelében létesítendő ipartestületi fbetegsegélyző pénztár alapszabályainak véleményezéseért. (A közös bizottság javaslatával.) 22. A nőipariskola felügyelő bizottságába egy tag választása. (Az elnökség javaslatával.) 23. A szegedi női kereskedelmi tanfolyam igazgatójának átirata tanpénz ösztöndíjak engedélyezéseért. (Bizottsági javaslatlallal.) 24. A szegedi kereskedő ifjak társulatának kérése az esti tanfolyam segélyezéseért. (Bizottsági javaslatlallal.) 25. Kérvény a szabadkai iparos segédek továbbképző tanfolyamának segélyezéseért. (Bizottsági javaslatlallal.) 26. Kérvény a zentai iparos segédek továbbképző tanfolyamának segélyezéseért. (Bizottsági javaslatlallal.) 27. Kérvény az ó-kanizsai építő iparossegédek szakrajz tanfolyamának segélyezéseért.

S Z I N H Á Z.

Váljunk el. Szardou és Majac kitűnő francia vígjátéka. Előadták november hó 17-én. Tulajdonképen három személy eljátszhatná. Des Prunelles (Csiszér), veje Cyprienne (Boros Ferike) és Adhemár (Lomniczy), mert a többiek szerepeltetése alig bír jelentőséggel. A darab meséjé minden színházlátogató jól ismeri, de igazán csak az élvezhette, a ki jelen volt az előadáson. Boros Ferike még soha olyan jól nem játszott, mint ebben a darabban. Minden mondatot a legapróbb részletig kiszinezett és minden szónak jelentőségét és értelmét megfelelő hangsúlyozással kísértte. Nagy előnyére volt, hogy szerepét folyékonyan, a sugó beavatkozása nélkül tudta. Bátran elismerhetjük, hogy jobb Cypriennét vidéki színpadon nem kívánhatunk. Méltó partnere volt Csiszér, a ki szintén kitűnően játszott. Lomniczy pedig az Adhemár ügyetlenségeit alakította kifogástalanul. Figyelmébe ajánljuk Keresztély Vilmának, hogy szerepét jól megtanulja, ha abba a kitüntetésben részesül, hogy ilyen reáruháznak.

Czelesztin apó csütörtökön épen olyan kedvesen fogadtatott, mint először. Sugár Aranka remek virágkosarat kapott kedves játékaiknak elismerésül. Ma sokkal jobban lelkesült a közönség mint a bemutató előadáson. A lárilettot, mely az operettnek a legszebb része, számtalanszor megismételték.

Zach családot pénteken adták másodsor. Természetesen telt ház előtt. Páholyt alig lehet kapni; a földszint is többnyire le van foglalva. Az előadás simán, minden zökkenés nélkül folyt le. Hatala Györgyike ma is szimpatikus Klára volt és Pesti Iliás Lajos játéka sem maradt a multkori mögött. A rendezés dolgában van egy megjegyzésünk. A harmadik felvonásban, mikor a királyné átadja Kázmérnak Klára szobájának kulcsát, változásnak kellene lenni, mert érthetetlen, hogy a királyné szobája a Zach Klára hálószobájával ugyanazonos.

Törvényszék.

Sikkasztás-e vagy önbíráskodás? November 15-én tárgyalta a szabadkai törvényszék Greski Lyubomir szabadkai vámpénztárnoknak bűnügyét. Az ügynek az a története, hogy Palkó János sepszi-i lakos átadott Greski Lyubomirnak egy százas bankójegyet azzal a megbízással, hogy abból 85 frtot Bihari Benő dárdaí ügyvéd részére postára tegyen, a megmaradt 15 frtot pedig neki küldje vissza. Vádolt azonban helyett személyesen ment el Dárdára, a hol 50 frtot át is adott Bihari Benő ügyvédnek, de a má-

sik 50 frtot megtartotta. A végvárgyaláson azzal védekezett, hogy ő Palkó Jánostól bort vásárolt: és miután az neki kevesebb bort adott át, a hiány lefedésére tartotta magánál a pénzt, azt is felhozta védelméül, hogy ő Bihari Benőnek nem 50, hanem 60 frtot adott át, és ez neki a többi 25 frtot elengedte, ő tehát a hiányzó bormennyiség ellenértékének biztosítása végett csak 15 frtot tartott meg. A panaszos ugyan kijelentette, hogy ő ezen 15 frt miatt nem emel panaszt, mert ennyit jogosítva volt vádolt a különbözlet kiegyenlítésére megtartani, de fejjelentést tett azon 35 frt miatt, melyet Bihari Benő megbízatása ellenére át nem adott. Minthogy pedig Bihari Benő a végvárgyaláson megesküdt arra, hogy ő Groskitől csak 50 frtot vett fel, 25 frtot pedig elengedni nem is volt jogosítva és ilyen elengedést nem is tett, a vádolt benne maradt a csá-vában, és a törvényszék Dr. Lipozensits Lázár védelmének meghallgatása után őt a 92-§ alkalmazásával 50 frt pénzbüntetésre ítélte. Az érdekelték mind felebbezték.

Csalárd bukás. A szabadkai kir. törvényszék f. hó 19-én végvárgyalást tartott csalárd bukás illetve csalás miatt Krujajszky Alexa, Szremcevit Gyólyén és Schönstein Soma feny. ügyében. A két első Dr. Krahl Lipót ügyvéd védte, Schönstein személyesen védekezett. A kir. törvényszék büntető tanácsa a következőképen alakult meg: elnök Crainics Mihály, előadó Marian Miklós, szavazó bíró Streliczky Antal, jegyző Decay József. A vádhatóságot Kerekes János kir. alügyész képviselte. A bizonyítási eljárás és a vád és védbeszédek befejezése után a kir. törvényszék I. és II. rendű vádlottat a csalárd bukás rézességének büntette alól, III. rendű vádlottat pedig a Roth czég ellen elkövetett csalás vádjá alól felmentette. Ellenben Schönstein III. r. vádlottat a K. & E. Hartmann cég kárára elkövetett csalás büntetésében vétkesnek mondotta ki és 6 havi börtönre, 50 frt pénzbüntetésre és 3 évi hivatal vesztésre ítélte. Az ügyész az I. és II. rendű vádlottakkal szemben a felmentés ellen III. rendű vádlottal szemben a súlyosbbitásért felebbezett. Dr. Krahl az I. és II. rendű vádlottak nevében megnyugodott, mig III. r. vádlott fellebbezést jelentett be.

A csantavéri méregkeverési bűnügyben f. hó 19-én hirdették meg a kir. tábla ítéletét, mely az első bíróságnak ítéletét helybenhagyta indokainál fogva. Ezen ítélet szerint, mint olvasóink emlékezhetnek, özv. Anitits Lukácsné gyilkosság büntette miatt életfogytiglani fegyházra ítéltetett, mig ugyanezen ítélet a II. rendű vádlottat Anitits Antalé felmentette. Most a Curia fog nemsokára végérvényesen dönteni.

A kuruzsló gyógymódja. Vukovics Gábornak baleset folytán karja törött; a bölcs hozzátartozók segélyért Vukovics Simonhoz fordultak, a ki kitűnő gyógytudományi kapacitás hírében állott. A kuruzsló nem is késett ügyes gyógymódjának gyakorlati alkalmazásával, mert a sérültnek karját zsindeilyel olyan alaposan és radikalan bekötölte, hogy a zsindeily a húshba mélyedt és vérmérgezést idézett elő. Nehány napi kínlódás után a szerencsétlen Dr. Klein Adolf orvosi kezelése alá bocsátották, a ki kénytelen volt azt az elszomorító diagnosist felállítani, hogy Vukovics Gábornak vagy amputálni kell a karját, vagy elvérezik. A sebesültnek legközelebbi családtagjai semmi áron nem egyeztek bele a megcsonkításba, hanem kivítették a szállásra, a hol azután 4—5 napi szenvedés után meg is halt.

A törvényszék Vukovics Simont Dr. Mukics Simon védelmének meghallgatása után gondatlanságból okozott emberölésért 3 hónapi fegyházra ítélte, elmarasztalta tovább az elhunyt hátrahagyott 5 gyermeke részére egyenkint 100—100 frt kártérítési összeg megfizetésében.

Egy vizsla története. Korhecz György Piukovits József gazdaszije, meglátta a szomszédos br. Rédl-uradalom Tycal nevű kertészenek rémek vizsláját a háza körül ólálkodni. Feltette a vendég vizslát az udvaron gondtalanul növekvő háromfiakat s midőn a szép szó nem használt, Tycal ur vizsláját lelőtte. De Tycal ur bosszút szomjazott. Feljelentette Korhecz Györgyöt a kir. törvényszék büntető tanácsánál és 500 frt kártérítést követelt ifjan elhunyt vizslájáért. A kir. törvényszék f. hó 19-én tartott ez ügyben végtárgyalást, melynek befejeztével Korhecz Györgyöt idegen vagyon rongálásának vétsége miatt 100 frt fő és 50 frt mellékbüntetésre illetve nem fizetés esetén 15 napi fogságra ítélte. Ha pedig Tycal ur nem elégszik meg a morális elégtétellel és kártérítést akar, akkor forduljon a polgári per útjára. Korhecz György felebbezett.

Bűnbe esett leány. Zarnaczi Katalin cseledeleány szeretett, hitt és ami ezután következni szokott: megcsalott. Az alig 14—15 éves anya azonban gyermekét megfojtotta, talán azért, hogy bűnének gyümölcse ne álljon mindig szembe előtt. Ő ugyan tagadott és azt vallotta, hogy véletlenül fojtotta meg gyermekét, de az orvosi szakértelem felderítette a bűnt. Az első bíróság félévi, majd a kir. tábla *egyévi börtönrre ítélte*, s a Curia a tábla ítéletét hagyta helyben.

Szerkesztői üzenetek.

R. H. urnak Zentán. Nagyon téved uraságod, csak egy dologban van igazsága, ez pedig a nyilvánosságot éppenséggel nem érdekli. Egyáltalán nem szoktunk egyéni érdekek kifejezésének lapunkban helyt adni, s ha önnek valami nagy haragosa van, ott van a járás-bíróság, a párbajcodex stb.

Dalnok. Mit vétett önnek az a szerencsétlen „Szik-laróza” hogy ily banális módon megénekelte.

T. E. urnak Helyben. Folytatásokban fogjuk közölni.

NYILTTÉR.*)

A „Duna” biztosító társaság főgynökségének Szabadkán.

A múlt hó 22. történt tűzkár elleni biztosításom után Önök annak dacára, hogy a biztosítás alig néhány napi fennállású volt — vélem szemben oly előzékeny és méltányos eljárását tanusították — hogy a biztosított összeget minden legcsekélyebb levonás nélkül kezeimhez kifizették, amiért leghálásabb köszönetemet ezúton is kifejezni el nem mulaszthatom.

Ezen őszinte köszönetemet még csak azzal az óhajattal töldöm meg, hogy a „Duna” biztosító társaságot a nagyérdemű közönségnek, akik biztosítani óhajtanak, mint szolid intézeter a legmelegebben ajánlom.

Szabadka, 1897. november hó 20.

Előttünk mint tanuk.

Föglein Károly. Markovits Lujza.
Roth Vilmos.

Dr. Pilisi Béla

ORVOS, SEBÉSZ, SZEMÉSZ ÉS SZÜLÉSZ
rendel külön

BŐRBETEGEK ÉS NEMI BETEGEKNEK (férfi és női)

a mikor szükséges „Operatív” útján is.

SZEGED, SZÉCHÉNYI-TÉR 8. SZ. (Jerney ház.)

Reggel 1/8—9-ig; délben 12—1-ig
délután 2—5 óráig.

Vidékről érkezőknek azonnali rendelés nyújtatik.

*) E rovat alattiakért nem vállal felelőséget a Szerk.

Van szerencsém a n. é. közönség tudomására hozni, hogy a zombori uton volt

szappan és gyertya gyáramat

Zentai-ut és Tanító-utca sarkán levő házamba helyeztem át.

Ezentul is oda fogok törekedni, hogy a t. vevőimet pontos és gyors kiszolgálás által kielégíthessem.

Tisztelettel

Beck Manó.

☛ Telefon 97. szám. ☛

RÉTHY JANKA

budapesti zongoratanító

Szabadkán Kossuth-utca Dr. Dominusz Simon házában letelepedvén, ajánlkozik

zongoraleczkéket

adni, akár házban, akár a lakásán.

Pacholek Károly

Első magyar kard-, sarkantyú és vívófelszelelési grán Budapest,

VIII. ker., Balassa-utca 5. sz.
Raktár és iroda: IV. kerület Korona-utca 4. szám,
a Szervita épülettel szemben.
Ajánlja saját gyártmányú, a hadseregben előforduló összes tiszti stb. kard, sarkantyúk, valamint gyermekkardok és vívófelszereléseit, továbbá raktáron csakis eredeti olasz vívó felszerelések, azontul tiszti, legénységi keztyűk stb. egyenruhazati czikk-tartatnak. Képes árjegyzék ingyen és bérmentve. Árjegyzék rendelkezésénél kérem megírni tiszti, katonai czikket vagy vívófelszerelésről leg yen.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. év LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szabadkai kir. járásbíróság 25934/897. számú végzése által a Vörner J. és társa cég javára végrehajtást szenvedett Bleszits Vincze ellen 70 frt tőke és jár erejéig elrendelt kielégítés végrehajtás alkalmával bíróság le és felül foglalt és 800 frtra becsült egy gyorrsajtó gépből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 25934/897 sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Szabadkán I. kör Balogh György házában leendő eszközzésére 1897. évi november hó 23 ik napjának d. e. 8 1/2 órája határidőül ki-tűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezén árverésén az 1881. évi LX. t.-cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek bécsáron alul is eladatni fognak.

Az 1881. évi LX. t.-czikk 111. §-a értelmében, kik az árvereltetni rendelt ingóságok vételárából a végrehajtás követelését megelőző kielégítéshez tartanak jogot, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alulírott-nál egy példányban írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni tartoznak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ban megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Szabadkán, 1897. évi nov. hó 8-ik napján.

Strasser Henrik,
kir. bir. végrehajtó.

Megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Legolesobb ferrás!

RAKTÁR:

MINDENNEMŰ ÓRA ÉKSZER

VALÓDI ÉS CHINA
EZÜST ÉZÜST

a legolesobb árak mellett

KAPHATÓ

DÁVID VILMOS
UTÓDA

Szabadka, Kossuth-u. (Vojnits palota.)

Órák 2 évi jótállás mellett adatnak el.

Minden a kir. felpjező hivatalban megvizsgáltott.

Aranyat és ezüstöt a legmagasabb árban vesznek.

Varrógép és kerékpár raktár.

Van szerencsém a n. érd. közönség becses tudomására adni, hogy

varrógépraktáramat

a mai kor igényeinek megfelelően

kerékpár raktárral

bővíttem ki. Egyszermind a n. érd. közönség becses figyelmébe ajánlom, hogy egy szobasürgöny, telefon, villámhárító bevezetést mint varrógép és kerékpár javításokat is elfogadok és legutányosabb árban eszközök, miután abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy műhelyemet kelőre felszerelve, szakértő egyén működése mellett vezet-hetem. Egyben a n. érd. közönség szives tudomására hozom, hogy

Viktoria kézi himző gépek

és mindennemű

varrógép és kerékpár részek

raktáramon találhatók.

Magamat a n. érd. közönség pártfogásába ajánlva,

kitűnő tisztelettel

STERN ADOLF,

Főtér, Vermes-féle házban, Róth Albert mellett.